

Od tedna do tedna

STARČKI V JUGO-SLAVIJI

Statistični letopis za leto 1938-39, ki ga je vprav izdal državni statistični urad, prinaša med drugim tudi podrobno statistiko o prebivalstvu Jugoslavije po starosti, in sicer na podlagi ljudskega štetja iz leta 1931. Iz te statistike izhaja med drugim zanimiva ugotovitev, da je bilo leta 1931. v Jugoslaviji 101,992 starcev in stark v starosti 80 let in več. Oseb v starosti 90 let in več je bilo 15,280. Sto let in preko sto let starih ljudi pa so leta 1931. našteli nič manj kakor 2231. Ta številka znova potrjuje, da smo zares zdrav in krepak narod, saj včine teh starcev in stark v zelo primitivnih živiljenjskih razmerah zlasti v pogledu higijene.

Še bolj zanimiva pa je ugotovitev, da pri nas ni redkost niti starost 110 ali 120 let. Oseb v starosti 105 do 109 let tudi še 267. Starcev in stark v starosti 110 do 114 let je bilo 16, v starosti 115 do 119 pa še 40; skoro neverjetno pa se zdi, da so našteli 62 ljudi, ki so bili stari 120 let in več. Človek bi sodil, da so med njimi taki, katerih starost ni točna, vendar je iz statistike razvidno, da so osebe, katerih starost ni znana, posebej štete (takih oseb neznane starosti navaja statistika 1785).

Tudi dravska banovina ima mnogo ljudi, ki dosežejo izredno starost. Leta 1931. so našteli 6567 oseb v starosti 80 do 84 let, 1861 oseb v starosti 85 do 89 let, 269 oseb v starosti 90 do 94 let, toda le še 28 oseb v starosti 95 do 99 let, in končno samo tri osebe (starke) v starosti 102 leti, 105 let in 114 let.

Od skupnega števila 2231 starih ljudi, ki so dosegli sto let in preko sto let, so bili torej v Sloveniji le 3, pa tudi v savski banovini jih je bilo le 34 in v primorski banovini 54, v dunavski pa že 75, v vrbaski 188, v drinski 198, v moravski 420, v zetiski 511 in v vardiški 733 (vrhu tega v Beogradu 15). Najeve preko sto let starih ljudi imajo torej v Srbiji, Črni gori in Bosni.

IMENA ZA VOJNO

Skoro vsi zapadno evropski narodi nazivajo vojno z besedo, ki ima svoj izvor v germanskem poreklu in pomeni obrambo, obrambeni boj. To je tudi prvotni smisel angleške besede "war," ki ji odgovarja nemška "Wehr." Iz nje so nastale pozneje romanske "guerre, guerra." Rusi imajo izraz "vajna," ki jo imajo v svojem besednjem zakladu z raznimi naglasi tudi Čehi, Poljaki in Bolgari. Čehi imajo pole gtega še izraz "valka." Zanimivo je, da je ruska beseda "vajna" dobila v lotiskem jeziku pomen škode in poškodovanja. Srbski "rat" je pomenil prvotno "vojsko" ali "armado." Beseda vojna rabijo Srbi in Hrvati v zvezi z armado (vojni okrug), dočim jo mi uporabljamo kakor Rusi. Rumuni nazivajo vojno razboju (razboj). Za Nemce je vojna pridobivanje. Beseda "Krieg" izvira od besede "kriegen" — pridobit. Skandinavci uporabljajo za pomorsko vojno izraza "or—log" in "or-war," dočim imenujejo vojno na kopnem "Krig" od nemškega "Krieg."

POSOJILLO ZA TURCIJO

Z dobro poučene strani se doznavata, da sta Anglia in Francija stavili Turčiji na razpolago kredit v znesku 60 milijonov funtov v zlatu za izravnavo turške trgovinske bilance in za odpalačilo turških dolgov v nekaterih državah. Razen tega dobiti Turčija 25 milijonov funtov za nabavo orožja in municije,

10 milijonov pa za nabavo drugih vojaških potrebsčin. Skupno znaša kredit 95 milijonov funtov.

Nemirov na zagrebški univerzi je opsveti svoj uvodnik tudi dr. Mačkov organ "Hrvatski dnevnik," ki pravi, da se je takrat "naša zlata mladina" zopet izkazala, ko so se potokli med seboj tako zvani desničarji in levičarji: "V današnjih resnih časih je nadvse neresno, če se najde kakih sto akademikov, ki nimajo bolj pametnega posla, kar izdajati neke letake in se zavoljo njih pretepati. Dočim se trudi vodstvo hrvatskega naroda z vsemi silami, da bi izboljšalo položaj ljudstva, pa trati del naše "zlate mladine" svoj čas z

"Univerzitetne oblasti so dolej mnogo zamudile in nosijo dobršen del odgovornosti za vse, kar se dogaja na vsečiliških tleh. Znano je, da je celo nekaj vsečiliških profesorjev, ki so stali za kulismi kot režiserji posameznih dijaških borbenih skupin. Tem profesorjem ni bilo neznano, da se nahajajo v dijaških žepih namesto indeksov re-

"Nemirov na zagrebški univerzi je opsveti svoj uvodnik tudi dr. Mačkov organ "Hrvatski dnevnik," ki pravi, da se je takrat "naša zlata mladina" zopet izkazala, ko so se potokli med seboj tako zvani desničarji in levičarji: "V današnjih resnih časih je nadvse neresno, če se najde kakih sto akademikov, ki nimajo bolj pametnega posla, kar izdajati neke letake in se zavoljo njih pretepati. Dočim se trudi vodstvo hrvatskega naroda z vsemi silami, da bi izboljšalo položaj ljudstva, pa trati del naše "zlate mladine" svoj čas z

"Univerzitetne oblasti so dolej mnogo zamudile in nosijo dobršen del odgovornosti za vse, kar se dogaja na vsečiliških tleh. Znano je, da je celo nekaj vsečiliških profesorjev, ki so stali za kulismi kot režiserji posameznih dijaških borbenih skupin. Tem profesorjem ni bilo neznano, da se nahajajo v dijaških žepih namesto indeksov re-

"Nemirov na zagrebški univerzi je opsveti svoj uvodnik tudi dr. Mačkov organ "Hrvatski dnevnik," ki pravi, da se je takrat "naša zlata mladina" zopet izkazala, ko so se potokli med seboj tako zvani desničarji in levičarji: "V današnjih resnih časih je nadvse neresno, če se najde kakih sto akademikov, ki nimajo bolj pametnega posla, kar izdajati neke letake in se zavoljo njih pretepati. Dočim se trudi vodstvo hrvatskega naroda z vsemi silami, da bi izboljšalo položaj ljudstva, pa trati del naše "zlate mladine" svoj čas z

"Univerzitetne oblasti so dolej mnogo zamudile in nosijo dobršen del odgovornosti za vse, kar se dogaja na vsečiliških tleh. Znano je, da je celo nekaj vsečiliških profesorjev, ki so stali za kulismi kot režiserji posameznih dijaških borbenih skupin. Tem profesorjem ni bilo neznano, da se nahajajo v dijaških žepih namesto indeksov re-

"Nemirov na zagrebški univerzi je opsveti svoj uvodnik tudi dr. Mačkov organ "Hrvatski dnevnik," ki pravi, da se je takrat "naša zlata mladina" zopet izkazala, ko so se potokli med seboj tako zvani desničarji in levičarji: "V današnjih resnih časih je nadvse neresno, če se najde kakih sto akademikov, ki nimajo bolj pametnega posla, kar izdajati neke letake in se zavoljo njih pretepati. Dočim se trudi vodstvo hrvatskega naroda z vsemi silami, da bi izboljšalo položaj ljudstva, pa trati del naše "zlate mladine" svoj čas z

"Univerzitetne oblasti so dolej mnogo zamudile in nosijo dobršen del odgovornosti za vse, kar se dogaja na vsečiliških tleh. Znano je, da je celo nekaj vsečiliških profesorjev, ki so stali za kulismi kot režiserji posameznih dijaških borbenih skupin. Tem profesorjem ni bilo neznano, da se nahajajo v dijaških žepih namesto indeksov re-

"Nemirov na zagrebški univerzi je opsveti svoj uvodnik tudi dr. Mačkov organ "Hrvatski dnevnik," ki pravi, da se je takrat "naša zlata mladina" zopet izkazala, ko so se potokli med seboj tako zvani desničarji in levičarji: "V današnjih resnih časih je nadvse neresno, če se najde kakih sto akademikov, ki nimajo bolj pametnega posla, kar izdajati neke letake in se zavoljo njih pretepati. Dočim se trudi vodstvo hrvatskega naroda z vsemi silami, da bi izboljšalo položaj ljudstva, pa trati del naše "zlate mladine" svoj čas z

"Univerzitetne oblasti so dolej mnogo zamudile in nosijo dobršen del odgovornosti za vse, kar se dogaja na vsečiliških tleh. Znano je, da je celo nekaj vsečiliških profesorjev, ki so stali za kulismi kot režiserji posameznih dijaških borbenih skupin. Tem profesorjem ni bilo neznano, da se nahajajo v dijaških žepih namesto indeksov re-

"Nemirov na zagrebški univerzi je opsveti svoj uvodnik tudi dr. Mačkov organ "Hrvatski dnevnik," ki pravi, da se je takrat "naša zlata mladina" zopet izkazala, ko so se potokli med seboj tako zvani desničarji in levičarji: "V današnjih resnih časih je nadvse neresno, če se najde kakih sto akademikov, ki nimajo bolj pametnega posla, kar izdajati neke letake in se zavoljo njih pretepati. Dočim se trudi vodstvo hrvatskega naroda z vsemi silami, da bi izboljšalo položaj ljudstva, pa trati del naše "zlate mladine" svoj čas z

"Univerzitetne oblasti so dolej mnogo zamudile in nosijo dobršen del odgovornosti za vse, kar se dogaja na vsečiliških tleh. Znano je, da je celo nekaj vsečiliških profesorjev, ki so stali za kulismi kot režiserji posameznih dijaških borbenih skupin. Tem profesorjem ni bilo neznano, da se nahajajo v dijaških žepih namesto indeksov re-

"Nemirov na zagrebški univerzi je opsveti svoj uvodnik tudi dr. Mačkov organ "Hrvatski dnevnik," ki pravi, da se je takrat "naša zlata mladina" zopet izkazala, ko so se potokli med seboj tako zvani desničarji in levičarji: "V današnjih resnih časih je nadvse neresno, če se najde kakih sto akademikov, ki nimajo bolj pametnega posla, kar izdajati neke letake in se zavoljo njih pretepati. Dočim se trudi vodstvo hrvatskega naroda z vsemi silami, da bi izboljšalo položaj ljudstva, pa trati del naše "zlate mladine" svoj čas z

"Univerzitetne oblasti so dolej mnogo zamudile in nosijo dobršen del odgovornosti za vse, kar se dogaja na vsečiliških tleh. Znano je, da je celo nekaj vsečiliških profesorjev, ki so stali za kulismi kot režiserji posameznih dijaških borbenih skupin. Tem profesorjem ni bilo neznano, da se nahajajo v dijaških žepih namesto indeksov re-

"Nemirov na zagrebški univerzi je opsveti svoj uvodnik tudi dr. Mačkov organ "Hrvatski dnevnik," ki pravi, da se je takrat "naša zlata mladina" zopet izkazala, ko so se potokli med seboj tako zvani desničarji in levičarji: "V današnjih resnih časih je nadvse neresno, če se najde kakih sto akademikov, ki nimajo bolj pametnega posla, kar izdajati neke letake in se zavoljo njih pretepati. Dočim se trudi vodstvo hrvatskega naroda z vsemi silami, da bi izboljšalo položaj ljudstva, pa trati del naše "zlate mladine" svoj čas z

"Univerzitetne oblasti so dolej mnogo zamudile in nosijo dobršen del odgovornosti za vse, kar se dogaja na vsečiliških tleh. Znano je, da je celo nekaj vsečiliških profesorjev, ki so stali za kulismi kot režiserji posameznih dijaških borbenih skupin. Tem profesorjem ni bilo neznano, da se nahajajo v dijaških žepih namesto indeksov re-

"Nemirov na zagrebški univerzi je opsveti svoj uvodnik tudi dr. Mačkov organ "Hrvatski dnevnik," ki pravi, da se je takrat "naša zlata mladina" zopet izkazala, ko so se potokli med seboj tako zvani desničarji in levičarji: "V današnjih resnih časih je nadvse neresno, če se najde kakih sto akademikov, ki nimajo bolj pametnega posla, kar izdajati neke letake in se zavoljo njih pretepati. Dočim se trudi vodstvo hrvatskega naroda z vsemi silami, da bi izboljšalo položaj ljudstva, pa trati del naše "zlate mladine" svoj čas z

"Univerzitetne oblasti so dolej mnogo zamudile in nosijo dobršen del odgovornosti za vse, kar se dogaja na vsečiliških tleh. Znano je, da je celo nekaj vsečiliških profesorjev, ki so stali za kulismi kot režiserji posameznih dijaških borbenih skupin. Tem profesorjem ni bilo neznano, da se nahajajo v dijaških žepih namesto indeksov re-

"Nemirov na zagrebški univerzi je opsveti svoj uvodnik tudi dr. Mačkov organ "Hrvatski dnevnik," ki pravi, da se je takrat "naša zlata mladina" zopet izkazala, ko so se potokli med seboj tako zvani desničarji in levičarji: "V današnjih resnih časih je nadvse neresno, če se najde kakih sto akademikov, ki nimajo bolj pametnega posla, kar izdajati neke letake in se zavoljo njih pretepati. Dočim se trudi vodstvo hrvatskega naroda z vsemi silami, da bi izboljšalo položaj ljudstva, pa trati del naše "zlate mladine" svoj čas z

"Univerzitetne oblasti so dolej mnogo zamudile in nosijo dobršen del odgovornosti za vse, kar se dogaja na vsečiliških tleh. Znano je, da je celo nekaj vsečiliških profesorjev, ki so stali za kulismi kot režiserji posameznih dijaških borbenih skupin. Tem profesorjem ni bilo neznano, da se nahajajo v dijaških žepih namesto indeksov re-

"Nemirov na zagrebški univerzi je opsveti svoj uvodnik tudi dr. Mačkov organ "Hrvatski dnevnik," ki pravi, da se je takrat "naša zlata mladina" zopet izkazala, ko so se potokli med seboj tako zvani desničarji in levičarji: "V današnjih resnih časih je nadvse neresno, če se najde kakih sto akademikov, ki nimajo bolj pametnega posla, kar izdajati neke letake in se zavoljo njih pretepati. Dočim se trudi vodstvo hrvatskega naroda z vsemi silami, da bi izboljšalo položaj ljudstva, pa trati del naše "zlate mladine" svoj čas z

"Univerzitetne oblasti so dolej mnogo zamudile in nosijo dobršen del odgovornosti za vse, kar se dogaja na vsečiliških tleh. Znano je, da je celo nekaj vsečiliških profesorjev, ki so stali za kulismi kot režiserji posameznih dijaških borbenih skupin. Tem profesorjem ni bilo neznano, da se nahajajo v dijaških žepih namesto indeksov re-

"Nemirov na zagrebški univerzi je opsveti svoj uvodnik tudi dr. Mačkov organ "Hrvatski dnevnik," ki pravi, da se je takrat "naša zlata mladina" zopet izkazala, ko so se potokli med seboj tako zvani desničarji in levičarji: "V današnjih resnih časih je nadvse neresno, če se najde kakih sto akademikov, ki nimajo bolj pametnega posla, kar izdajati neke letake in se zavoljo njih pretepati. Dočim se trudi vodstvo hrvatskega naroda z vsemi silami, da bi izboljšalo položaj ljudstva, pa trati del naše "zlate mladine" svoj čas z

"Univerzitetne oblasti so dolej mnogo zamudile in nosijo dobršen del odgovornosti za vse, kar se dogaja na vsečiliških tleh. Znano je, da je celo nekaj vsečiliških profesorjev, ki so stali za kulismi kot režiserji posameznih dijaških borbenih skupin. Tem profesorjem ni bilo neznano, da se nahajajo v dijaških žepih namesto indeksov re-

"Nemirov na zagrebški univerzi je opsveti svoj uvodnik tudi dr. Mačkov organ "Hrvatski dnevnik," ki pravi, da se je takrat "naša zlata mladina" zopet izkazala, ko so se potokli med seboj tako zvani desničarji in levičarji: "V današnjih resnih časih je nadvse neresno, če se najde kakih sto akademikov, ki nimajo bolj pametnega posla, kar izdajati neke letake in se zavoljo njih pretepati. Dočim se trudi vodstvo hrvatskega naroda z vsemi silami, da bi izboljšalo položaj ljudstva, pa trati del naše "zlate mladine" svoj čas z

"Univerzitetne oblasti so dolej mnogo zamudile in nosijo dobršen del odgovornosti za vse, kar se dogaja na vsečiliških tleh. Znano je, da je celo nekaj vsečiliških profesorjev, ki so stali za kulismi kot režiserji posameznih dijaških borbenih skupin. Tem profesorjem ni bilo neznano, da se nahajajo v dijaških žepih namesto indeksov re-

"Nemirov na zagrebški univerzi je opsveti svoj uvodnik tudi dr. Mačkov organ "Hrvatski dnevnik," ki pravi, da se je takrat "naša zlata mladina" zopet izkazala, ko so se potokli med seboj tako zvani desničarji in levičarji: "V današnjih resnih časih je nadvse neresno, če se najde kakih sto akademikov, ki nimajo bolj pametnega posla, kar izdajati neke letake in se zavoljo njih pretepati. Dočim se trudi vodstvo hrvatskega naroda z vsemi silami, da bi izboljšalo položaj ljudstva, pa trati del naše "zlate mladine" svoj čas z

"Univerzitetne oblasti so dolej mnogo zamudile in nosijo dobršen del odgovornosti za vse, kar se dogaja na vsečiliških tleh. Znano je, da je celo nekaj vsečiliških profesorjev, ki so stali za kulismi kot režiserji posameznih dijaških borbenih skupin. Tem profesorjem ni bilo neznano, da se nahajajo v dijaških žepih namesto indeksov re-

"Nemirov na zagrebški univerzi je opsveti svoj uvodnik tudi dr. Mačkov organ "Hrvatski dnevnik," ki pravi, da se je takrat "naša zlata mladina" zopet izkazala, ko so se potokli med seboj tako zvani desničarji in levičarji: "V današnjih resnih časih je nadvse neresno, če se najde kakih sto akademikov, ki nimajo bolj pametnega posla, kar izdajati neke letake in se zavoljo njih pretepati. Dočim se trudi vodstvo hrvatskega naroda z vsemi silami, da bi izboljšalo položaj ljudstva, pa trati del naše "zlate mladine" svoj čas z

"Univerzitetne oblasti so dolej mnogo zamudile

Tedenski pomenki

A. ZAITZ

SE ENO PISMO

Dragi John:

Moje osebno pismo, katerega sem ti pisala pred tedni, je postal predmet ugibanj, kedo je tista zala Silvija Svobodnikova iz Pod-Zagrada, ki je tako podomače povedala o prvem srečanju, v dnevnih ljubezni, o katerih vsak tako rad sliši, o prihodu prvorjenca i.t.d. Mnogi so brskali po svojem spominu in si skušali priklicati v spominu vsaj nekaj tistega, kar je omenjala Silvija. Mnogi so našli nekaj, kar bi lahko primerjali z onim, a vsega, čisto vsega, kar je omenjala Silvija, ni našel nobeden. Tako so se primerjave vse nakrižem križale. Če je bil res fant, ni bil pobit v majni, ker v majni ni delal. Če se je veselil prvorjenca, ni bil potem po prihodu drugih preveč vesel. Z okovanimi črveli jih je mnogo prišlo v to deželo, a tudi tu so bile izjeme. Saj mi ne boš zameril, John, ako Ti povem par prigodb, katere je doživel moje pismo in za katero mi je v resnici žal, ako ni vsem ustreglo.

Tovarniški delavec nekje v Clevelandu je čital moje pismo in iskal kaj bi se ujemalo iz njegovega z opisom Silvije. "Ne zadene me," je pristavil sam zase. "V majni me ni moglo pobiti, ker v majni nikdar delal nisem. Da sem srečal nekoč eno zalo mladenko v hiši, kjer so igrali karte, to najbrž bo." In ko je čital naprej, je bil čimdalje dalj stran od znank. "No," je odločno reklo, "midva se že nisva mogla poznati."

Z nič manjšo skrbjo ugibanja je čital pismo ruder v Penni. "Sure, da me je pobilo, ne samo enkrat, temveč večkrat v tridesetih letih, odkar kopljem črmega." O tistem blaženem trenutku, ko mu je žena podarila prvo dete, se tudi spominja, a spominja se tudi, ko je za prvim prišel drugi, tretji in četrti, kar ni bilo niti kaj veselo. "Nak, na operaciji ona še ni bila, čeprav zmerom stoka, da jo notri boli. Vse ljudi poznam iz naše vasi; Silvije Svobodnikove ni v naši vasi. Zdi se mi, da ga Zaitz zopet enkrat lomi."

Cisto v drugačnem stanju pa je moje pismo našlo že priletnega pečaljnika na skrajnem severu, s katerim se že dolgo poznavata. Je še vedno fest fant, čeprav ima v laseh že srebrne nit in njegov život ni več tako prožen kot je bil pred leti. V mladosti je bil silno izbirčen in se je tako zgodilo, da je radi prevelike izbirčnosti na starata leta še ved-

Slovenska Svobodomiselnna Podpora Zveza.

DOPISI IN POREČILA ČLANSTVA

"Novi učitelj" na božičnici v Chicagi

Chicago, Ill. — Kakor prejšnja leta, tako bo tudi letos Miklavž obiskal člane S. S. P. Z. na južni strani mesta. In sicer se bo to zgodilo v soboto zvečer, dne 16. decembra v Stancikovi dvorani na vzhodni 115. cesti, ko priredita društvo Trail Blazers v Vrtec 139 običajno božičnico.

Letošnja prireditev bo posebno zanimiva, ker bo drugačna, kot so običajne božičnice. Na programu bo le ena sama točka, ki bo vsebovala celotni program. Ta točka bo burka v treh dejanjih po imenu The New Teacher, ki je farza v pravem pomenu besede. Posebnost te komedije ni samo v izrednem humorju in bogatih ameriških dovtipih, temveč tudi v dejstvu, da je celokupni božični program del tretjega dejanja, ko podeželski farmarski otroci praznujejo prihod Miklavža v šolski sobi.

Igra prikazuje poteškoče šolskih svetovalcev in svetovalk v izberi primernega učitelja za nadobudne otročice, ter "pekel

in nebesa", ki jih pri šolarčkah uživa "nemški" učitelj. Šolarji so prava liga narodov, sestoječa iz otrok irske, švedske, judovske, italijanske, angleške in slovenske narodnosti, in malo posmrtnih s strani. Učenci predstavljajo svoje očetovstvo potom dialektov. Učitelj ima svoje križe in težave s to mešanico, in obratno šolarčki z učiteljem, kateremu angleščina ne teče preveč gladko, in ga neprenehoma zavaja v zadrege.

Prvo dejanje prikazuje sejo "šolskega sveta," ko izbirajo učitelja. Poetična učiteljica jim re ugaaja, ker bi napravila farmarske otroke preveč pesniške. "Vesela udovica" tudi ni zadovoljiva, zlasti radi svojega rekorja s številnimi "možički." Izbran je profesor Iskra, prav "dohtar Vseznal," ki daje na stavljana v p r a s a n j a tako (ne)vednostne o d g ovore, da svetovalcem sapo zapre. Drugo dejanje se vrši med rednim pokrovom v šoli, kjer poredni šolarji in šolarice zbijajo na račun učitelja mastne šale in razne porednosti. Šiba poje, pa dosti ne pomaga. V tretjem dejanju

praznujejo šolarji, učitelj in šolski svet svojo božičnico. Obišče jih Miklavž in izmenjava se s darili. In kaj napravita, — ta poredni Irec in Italijan? Naslove na darilih sta zamenjala, vsled česar nihče ne prejme kar je pričakoval, kar napravi prav Babilon. Da bi šolski svetovalec prejel ženske "hlačke" seveda ne gre, in vsa krivda pada na potečega se učitelja, ki oblubi maščevanje nad krivci. Zastor bo, kdo poredneža ostana "po šoli" in se učitelj pripravlja, da "z eno šibo leskavo..." drži svojo oblubo.

V igri nastopi 21 oseb, katerih vloge so v rokah članov društva Trail Blazers in Vrteca 139.

Člane SSPZ in drugo občinstvo prijazno vabimo, da si rezervirajo večer dne 16. decembra za božično veselico Trail Blazerjev. Kot ponavadi, bo tudi letos Miklavž obdaril vse člane Vrteca, po igri pa bo prosti zabava in ples do policijske ure. Ker se ob nedeljah ne dela, bo zadost časa za brezskrbno zabavo do konca.

Novi učitelj

Skupna društva v Clevelandu

Cleveland, Ohio. — Tem potom se opozarja vse zastopnike in zastopnice, da se gotovo vdeleže seje Skupnih društva, katera se vrši v soboto 18. novembra v starem poslopu SND na St. Clair Ave. Seja se prične točno ob 7. uri zvečer in po seji pa se vdeležimo zabave društva Složnih sester, katera se vrši omenjeni večer.

John J. Kikol, tajnik

Za pomoč starim članom

Claridge, Pa. — Ker vidim, da ni dopisov iz našega kraja, se bom pa jaz nekoliko okorajil. Kar se tiče novic, tukaj ni nič posebnega, razen da se bliža novembarska seja. Člane našega društva št. 2 se opozarja, da gotovo pridejo na sejo, da se nekoliko pogovorimo o napredku Zvezе, kajti bliža se konvencija in dobro bi bilo, ako bi ukrenili kaj koristnega za stare člane. Tukaj so zopet dolgi večeri in imeli bomo zopet več časa za čitanje in razmišljanje o naših problemih. Treba bi bilo kaj napraviti, da se pomaga članom, katerih rezerva je potekla in pa jim bo v bližnji bodočnosti. Mnogo je članov, ki plačujejo že preko trideset let, pa jim ne kaže drugega kot odpovedati se bolniški podpori in iti na starostno podporo. Ali bi se ne moglo kaj napraviti tem starim revčkom na korist, zlasti sedaj, ko je naša Zveza nadolgovna in celo izplačuje dividende?

Če dobis \$5.00 starostne podpore, ti ostane le mala vsota, potem ko si plačal mesečni prispevek. Za življenje ne ostane takoreč nič. Poglejte razliko med asesmentom, ki smo ga plačevali pred nekaj leti in sedaj. Jaz bi torej priporočal, da bi se ustavnovil sklad za brezposelost pri naši Zvezzi, iz katere bi dobivali pomoč stari člani, ki so že preko 30 let v organizaciji. Jaz mislim, da bi bil to dober zgled tudi za druge organizacije. Morda se kdo s tem ne bo strinjal, ampak nič zato, to je le priporočilo, in če ima kdo boljšo idejo, naj prineše na dan.

Na oktoberski seji je bilo sklenjeno, da morajo vse člani, ki se niso vdeležili naše zadnje veselice, plačati 25c v društveno blagajno za pokritje stroškov. To je bilo potrebno, kajti kot vse veste, se veselica, katera se je vršila 14. oktobra, ni kaj prida obnesla. Omenjena vso je plačljiva v decembri. Predno zaključim, vas se enkrat vabim na prihodnjo sejo, ki se vrši v nedeljo 19. novembra v navadnih prostorih. Bratski pozdrav!

Anton Menart, tajnik

V soboto zabavajo "Složne sestre"

Cleveland, O. — Kam pa v soboto dne 18. novembra. Seveda,

na kokošjo pečenko, katero predi društvo Složne sestre št. 18 SSPZ. Vam jamčim, da večerja bo izvrstna, za kar bodo skrbele članice s pomočjo Mrs. Zupanc. Kaj pa godba? Gačnik duet — tudi tukaj se ne boste zmotili. Če ste ju kdaj imeli priliko poslušati, tedaj vesta, da fanta se razumeta na svoj pot. Naši fantje pa bodo skrbeli, da bo za suha grla dovolj mokro.

Članice so jako marljivo na delu pri prodaji tiketov. Vstopnina je prosta, večerja pa stane 50c. Torej v soboto se vidimo v spodnji dvorani S. N. Doma. Vhod samo zadaj. Vabljenje so vse članice in sosedna društva, kot tudi cenjeno občinstvo, da nas posetite ta večer. Večerja se bo servirala od 6. ure na prej.

Agnes Jeric, tajnica

Vabilo na letno sejo

Burgettstown, Pa. — Prosi se člane in članice društva št. 139, da se gotovo vdeleže glavne ali letne seje, ki se bo vršila v nedeljo 3. decembra. Imamo več važnih zadav, ki morajo biti rešene. Društvo je sklenilo, da mora v decembri vsak član in članica plačati 25c v društveno blagajno. Na seji bomo tudi razpravljali o bodočih pravilih in vršila se bo nominacija za delegata, ki ga pošljemo na redno konvencijo, katera se bo vršilo v Collinwoodu, O. Na decembrovski seji se tudi voli društveni odbor za 1940.

Apelirjam na članice, ki tvorite polovico društvenega članstva, da sodelujete z nami. Upam, da bo katera prevzela eno ali drugo važno nalogo za križi društva. Na svidenje na seji 3. decembra!

John Leskovec, tajnik

Koncert v Milwaukee

Milwaukee, Wis. — Pevski zbor Naprej se pridno pripravlja na jesenski koncert, katerega pripravimo v nedeljo 19. novembra v South Side Turner dvorani. Naprej vztrajno in pozdravljajo goji našo slovensko pesem že mnogo let, da s petjem in igrami razveseli Slovence in Slovenke v tej naselbini in da nas navdaje s pogumom za delo v obči blagor našega ljudstva.

Vabimo vse rojake in rojakinje, da gotovo pridejte na naš koncert, kajti čim bolj bo napoljena dvorana, lepo pa bo v obči blagor našega ljudstva.

Vabimo vse rojake in rojakinje, da gotovo pridejte na naš koncert, kajti čim bolj bo napoljena dvorana, lepo pa bo v obči blagor našega ljudstva.

Vabimo vse rojake in rojakinje, da gotovo pridejte na naš koncert, kajti čim bolj bo napoljena dvorana, lepo pa bo v obči blagor našega ljudstva.

Vabimo vse rojake in rojakinje, da gotovo pridejte na naš koncert, kajti čim bolj bo napoljena dvorana, lepo pa bo v obči blagor našega ljudstva.

Vabimo vse rojake in rojakinje, da gotovo pridejte na naš koncert, kajti čim bolj bo napoljena dvorana, lepo pa bo v obči blagor našega ljudstva.

Vabimo vse rojake in rojakinje, da gotovo pridejte na naš koncert, kajti čim bolj bo napoljena dvorana, lepo pa bo v obči blagor našega ljudstva.

Vabimo vse rojake in rojakinje, da gotovo pridejte na naš koncert, kajti čim bolj bo napoljena dvorana, lepo pa bo v obči blagor našega ljudstva.

Vabimo vse rojake in rojakinje, da gotovo pridejte na naš koncert, kajti čim bolj bo napoljena dvorana, lepo pa bo v obči blagor našega ljudstva.

Vabimo vse rojake in rojakinje, da gotovo pridejte na naš koncert, kajti čim bolj bo napoljena dvorana, lepo pa bo v obči blagor našega ljudstva.

Vabimo vse rojake in rojakinje, da gotovo pridejte na naš koncert, kajti čim bolj bo napoljena dvorana, lepo pa bo v obči blagor našega ljudstva.

Vabimo vse rojake in rojakinje, da gotovo pridejte na naš koncert, kajti čim bolj bo napoljena dvorana, lepo pa bo v obči blagor našega ljudstva.

Vabimo vse rojake in rojakinje, da gotovo pridejte na naš koncert, kajti čim bolj bo napoljena dvorana, lepo pa bo v obči blagor našega ljudstva.

(Dajte na 3 str.)

DO YOU KNOW THAT -
SSPZ Has Nine Modern Plans of Life
Insurance for Adults and Juveniles?

PROGRESS

"NAPREDEK"

Fraternality in Action

The SSPZ paid to its members \$4,000,000 in benefits since organization.

» FROM THE DIRECTOR'S DESK «

By Michael Vrhovnik
JUVENILE MEMBERS BUILD SOCIETY'S ADULT DEPARTMENT

Week after week, we keep pounding away and pounding away, repeating over and over again (Gertrude Stein fashion) ... Enroll new Juvenile members! ENROLL NEW JUVENILE MEMBERS! ENROLL NEW JUVENILE MEMBERS!

We have reminded you time and time again (not that you all needed it) to enroll your sons and daughters, your brothers and sisters, and your relatives', friends', and neighbors' children in our SSPZ. No discrimination is made because of nationality, religion or political belief, so long as the prospect comes within the classification of "white." It matters not whether you

are a Slav, Teuton, Latin, Anglo-Saxon or Semite, you are welcome in this truly democratic Slovene Society.

We know the importance of Juvenile members to the Society, and so do you and the members of every other fraternal society in this country, but what constructive action are you taking to expand your Juvenile membership in the Festival Campaign? ... Have you enrolled any members in the past six weeks; have you tried? ...

Glancing, briefly, over the weekly reports of the leading Slovene Societies of the country for the past ten months and what do we find? — We find this, that every national Slovene society carried on some kind of Juvenile campaign; everyone made a strong bid for Juveniles prospects. They realize, just as we do, that a Juvenile member is a potential adult member and usually a permanent one once he transfers to a lodge.

Our own records, for the past ten months of the year, disclose that out of a total of 359 members admitted into the Adult Department, 177 of them were transferred from the Juvenile Department. Think what that means; nearly fifty per cent of all new adult members came directly from the Juvenile Department, and before the close of the year, we expect 35 to 40 more transfers, bringing the year's total over the 200 mark. This is not all our statistics shows to the advantage of Juvenile members. The percentage of lapsations in 1939 among entirely new adult members is 75 per cent greater than among Juvenile transfers. Up to the time of this writing, only nine (9) members were lapsed out of the 177 Juveniles transferred to the Adult Department this year, or a fraction less than 5 per cent. On the other hand, 26 members were lapsed from the 182 new adult members in the same period, or slightly better than 14 per cent. Of these 26 members we can safely say that sixteen (16) joined just to play ball and when the local season and the Society's National Athletic Meet closed, they quickly made their exit. Fraternal sportsmanship and competition cannot survive if the game is not returned to members who are sincere in accepting membership in the Society, and why try to understand its entire program of activities from a more democratic viewpoint.

It strikes me funny why many of our English-speaking Lodges, who have benefited from Juvenile transfers, are not taking a greater interest in the Juvenile Festival Campaign. Vrtec Units, affiliated with Slovene-speaking Lodges, have made the biggest gains this year. For example, the Concordian Juniors (Lodge No. 120 affiliate) have gained more than 60 new members, Sygan Juniors (Lodge No. 89) have enrolled nearly 40 members, Dawn Patrol (Lodge No. 211) has 30 to their credit, Starlighters (Lodge No. 162) increased their membership by about 20, and very complimentary gains have been made by Lodges No. 102, 41, 22, 152, 226 and 227. Among the English-speaking Lodges, fair-sized gains were made by Lodges No. 234 (Burgettstown) and 235 (Strabane).

What is about to follow, might be taken as destructive criticism by some of our members, but I'm merely trying to point out facts which we all ought to know and treat fairly. Let us take the record of one of our leading English-speaking Lodges. So far this year, it has gained 27 adult members, 13 of whom were Juvenile transfers. Four (4) of the Juvenile transfers insured themselves under double certificates, making a total of 31 written to date, of which 14 represent new adult members. On the other hand, this Lodge's Vrtec Unit has enrolled only three (3) new members, while losing 18 more through lapsation and 14 by transfer to another Active Vrtec Unit. I would judge that to be a rather one-sided deal, a gain of 3 members and a loss of 45. Where will this all end? How long can this go on without leaving a telling depression on the Lodge and the Society? Not very long, you can bet on that, and our advice to such Lodges is, as it increases and bolsters its ranks with transferred members from the Juvenile Department, so should it look to the Vrtec and increase its numbers so that this dependable source of membership is not soon exhausted ... This is only one example of lapsation of interest in the welfare of the Juvenile Department; there are many others which deserve special mention, but time and space hardly permit adequate disclosure.

What to do about this serious problem is something to which every member should devote more time and effort. Only recently, while attending the Trail Blazer Lodge meeting, we discussed, quite openly, where Juvenile prospects might be found for the Festival Campaign. First one and then the other spoke up, and very soon we counted a dozen prospects, all of them children of members and close friends. Naturally, something has got to be done about this state of conditions.

How many lodges are there, who have prospects in their midst but are not making an effort to enroll them? I believe this condition is more prominent among the English-speaking than Slovene-speaking Lodges, and I believe, too, that our English-

Continued on page 3

HOOSIER PALS

INDIANAPOLIS, Ind. — Well, folks here we are again just like we promised you. Now that cold weather is approaching and the football season is about over, everyone's attention is turned to indoor sports such as basketball and bowling. A suggestion was brought up at the last meeting of organizing a basketball team. Boys if you are interested attend the meetings and give your suggestions on the idea. Lately a few more bowlers are showing up for practice. We hope to see more and more. It's bowling practice at Pritchett's Alleys on Sunday afternoons. Keep that date open.

We are proud to have represented in the Holy Trinity Glee Club, five Hoosier Pal members namely, Adolph Madley, Henry Fon, Oscar Ivancic, Frank Ivancic and Tony Merver. (Nice going boys.)

Zora Semenick sure felt good last week when she rolled a no-miss game. (How does it feel?)

The junior team now have a name — The Cubs. Stephie Turk really has a hook on her ball, but if there is one pin standing she can't get it. (Don't give up Stephie.)

Dorothy Semenick Jr. can't get so many strikes as she has been when she first started. (Where's your inspiration, Dot.)

Delores Ivancic doesn't seem to care about anything lately since she didn't receive an answer from her last letter.

Leona Luzar was going to town with her bowling after Baby Face showed her how.

Mary Stonich is also improving her score.

Dorothy Semenick Sr. can't wait till Sunday rolls around so she can start rolling her ball down the bowling alley.

Henry Fon what's this we hear about you stepping out on Friday nights without your girl? (To bad she is working.)

What's the matter with Carl Toth since the baseball season closed? We never see nor hear of him.

What's this we hear about Oscar Ivancic attending night school?

How does Sophie Turk like her horseback riding?

What's become of the two Eastsiders?

Till you hear from me again I am

A Pal

Thanksgiving Preview

CLEVELAND, O. — Get your Thanksgiving appetites in shape by a practice session at the Chicken Supper given by the Slozne Sestre (Concordians) November 18. For only 50¢ you get tender juicy chicken, fluffy mashed potatoes and tangy coleslaw. Supper will be served from 6 o'clock until ? Music will be furnished by the well-known Gacnik Duet in the lower hall of the S. N. D. on St. Clair. Admittance will be thru the side entrance.

All SSPZ members and their friends are invited, especially our friendly rivals the members of the bowling teams of the SSPZ. Concordian Srs. of 120

"The New Teacher" In Chicago

CHICAGO, Ill. — Chicago's southside will again celebrate the arrival of St. Nick, when Trail Blazers seniors and juniors present their annual Christmas program in Stancik's Hall on East 115th Street. The date is Saturday evening, December 16th.

This year's affair will be especially interesting, because it will differ from ordinary Christmas programs. It will be more or less "unique", since there will be only one number which will contain the entire program. This number will be a three act farce entitled The New Teacher, which has been especially prepared for the occasion. This is by no means a "juvenile" play, although several juniors will have the minor roles. The principal characters will be portrayed by Trail Blazers Seniors, and since there are in all 21 characters in the play, the cast resembles an army.

The first act depicts the difficulty encountered by the rural school board in selecting a proper teacher for their budding youngsters. The poetic teacher is not satisfying, while the "merry widow" from the City climbs too high on her "deceased-mate" tree. A German teacher is finally selected, whose knowledge of the "scientificals" is so hemispheric by misinformation that he can question from any answer without even thinking, yes? The second act is a real Prof. Keltenmayer's kindergarten, in which the new teacher discovers a proverbial "Leak" of Nations, together with difficulty after difficulty, because of his faculty English. "Anyhouse," says the teacher, "it ist shust for fone." In the third act they all celebrate Christmas with a program in the little red school house with Santa Claus et al. But when Tommy and Tony purposely change the labels on the presents, the "procedurements" are not so hot for the professor. Mr. Stubbs, the educated Chairman of School Board, represents receiving the things that the teacher intended for Miss Lump, and vice versa, twenty times, which all combine in producing a proverbial Babylon. The culprits are finally caught and the hickory sings as the curtain falls.

SSPZ members and friends are cordially invited to reserve December 16th for Trail Blazers Christmas dance and for the NEW TEACHER.

The New Teacher

Last Sunday evening, November 12th, Mrs. Anna Grill passed away at the home of her son, Vatro, after a long illness. She is survived by her husband Joseph, son Vatro, editor of this paper and president of the American-Jugoslav Ptg. & Pub. Co., and daughter Mary Ivanusch. She was born in Yugoslavia from where she came to America 26 years ago. Funeral was held Wednesday afternoon. To the bereaved we extend our deepest sympathy.—J. G.

VICTORIAN NEWS

CHICAGO, Ill. — Here is an advance notice to keep the date, December 7, open for the important and final meeting of 1939. It will be held at Berger's, 2653 So. Lawndale Avenue. The preceding lines should be sufficient to advise all members who are a part of the lodge to perform their duty that is of so vital importance. A few of us are very fast to sense our obligation, others require individual inducements to assure their presence. To those members who are usually present at the monthly meetings and the word "meeting" means their attendance is essential and welcome. Each and everyone of us has a right to equal representation, that is, the privilege to voice our opinion and to cast our vote on matters of significance.

Most of us enjoy going to meetings for the simple reason that we are drawn together by means of a common bond similar to that which exists among members of a family.

This meeting is an important one because the election of officers takes place. So come all you members and participate in the election. Be present and cast your vote in order that a well adapted and capable member, who is best-fitted and qualified to fulfill that particular position, may be selected. Please keep this in mind! In conjunction with this meeting a social and grab-bag party will also be held. All who desire to partake in this affair are requested to bring a gift (wrapped) ranging to 25¢.

All the sport-minded fans come to the Chicago Bowling Alley 26th and Crawford St. Victorians are bowling every Thursday night. Kindly cooperate and attend.

Members, let's see how many new members we can get. Let's try and get the good sticker kind and that will pay their dues. As you have seen in the Napredek, a campaign is now going on. So let's do our bit.

Victorians, don't forget our Fall dance at Berger's Hall, 2653 S. Lawndale Ave. on November 18. The music will be good, with plenty of good drinks and eats. Lots of fun for all. Come and spend your evening with Victorians on November 18. Bring your friends to our meetings and our affairs; they are welcome.

Please pay your dues before January 1. So that it will facilitate the election of new officers.

CARD PARTY

CHICAGO, Ill. — Ladies Lodge No. 47, SSPZ wishes to greet all members of our Chicago lodges and all our friends at our annual Card Party which will be held on Sunday afternoon November 19, at 2:30 p.m. sharp at Styblo's Hall, 2700 Christiana Ave. formerly So. Turner Ave.

We have some very beautiful prizes, such as hand-made pillow cases, etc. We will also give away the radio, for which our members have been distributing tickets.

We'll be seeing you all

The committee, Katherine Klobucar, Amelia Stonich.

CONCERT AND PLAY GIVEN BY MILWAUKEE CHORUS

MILWAUKEE, Wis. — Singing Society "Naprej" is taking this opportunity to invite the public to their Annual Concert which is to be held at So. Side Turner Hall on Sunday afternoon, Nov. 19, 1939.

The program will be confined to the afternoon only. Favorite Slovene folk tunes will be rendered by the chorus, and there will also be quartets, duets and solo singing, finally climaxing with the short and humorous play "Slamnati Vdovec."

The play (as the title already

suggests) and the singing of the favorite Slovene folk songs already promise you a real treat and then to favor both, young and old, with enjoyment for the entire evening, all participants will be able to enjoy themselves to the music of Matt Pink and his orchestra.

So, herewith, we are extending our cordial invitation to the Jugoslav populace in general, to reserve this date, and spend a day of real entertainment and enjoyment with "Naprej."

John Maren

SSPZ Ladies' Bowling League

SSPZ Men's Bowling League

By Stan Zagor

In the firing in last weeks bowling the Utopian Eagles kept rolling along in first place, by taking all three games from the Spartan Yankees. J. Glavic was the big noise for the Eagles with a 578 series. The Yankees had E. Cesta and T. Gabrena firing 541 and 506 series respectively with Eddie's including 202 game.

The Eagles' brother team, the Falcons also kept rolling along with them at the expense of the Concordians by taking all three games from them. M. Lenassi was high for the Falcons with a 511 series.

Spartan Cavaliers waiting for the first place teams to slip also took three from the Zdruzeni Brati. For the Cavaliers J. Janezie had the high series of 595 and had single games of 216 and 214, this series was high for the day. F. Lekan and S. Zagor had 525 and 511 series respectively.

The surprising Spartan Presidents who were pulling off some upsets were beat in two games by the Utopian Hawks. For the Hawks Schabel, J. Kikol and F. Karda had 544, 543 and 520 series respectively. J. Kikol had a 210 game. For the Presidents T. Bolka had a 578 series which included a 234 game high for the week. R. Lisich had a 543 series wth a 202 game. The Hawks took over third place in the team three high and high single games by scores of 2556 and 926.

(Continued on page 3)

Lodge 226 Annual Meeting

WINDSOR HTS, W. Va. — Notice to all members of Lodge No. 226 of Windsor Heights, W. Va. to be sure and attend the yearly meeting first Sunday in December to discuss the lodge duties also election of new officers. The older members say it is time for the younger generation to take over so all you members be sure to attend so that maybe we can turn it into an English speaking lodge. Try and bring a new member for this meeting. Let's close the year of 1939 with a bang.

Sister Mary Matyskiela has started by bringing five new juvenile members last meeting. Keep up the good work Mary. We have one sick member on our list, Bro. Frank Kolenc Sr., so all you members pay Brother Frank a visit which I am sure he will welcome.

Sister Josephine Hribar is vacationing in Carrollton, Ohio, staying at the home of Mr. and Mrs. Morrell. That's all, ni nič več.

A proud member

Smiles

litate the secretary in making out the yearly report.

Be at our Fall dance November 18 and at our final meeting of the year on December 7.

Mary E. Novak,
7310 Vincennes Ave.

UNITED LODGES OF CLEVELAND

CLEVELAND, O. — The representatives of the above named group are requested to attend the meeting which will be held Saturday evening Nov. 18 at Slovene National Home. The meeting will be called to order at 7 p.m. sharp. Reason — lodge Slozne Sestre are having a nice old-fashioned chicken dinner for all their friends which a lot of us don't want to miss.

John J. Kikol, Sec'y

Od tedna do tedna

STARČKI V JUGO-SLAVIJI

Statistični letopis za leto 1938-39, ki ga je vprav izdal državni statistični urad, prinaša med drugim tudi podrobno statistiko o prebivalstvu Jugoslavije po starosti, in sicer na podlagi ljudskega štetja iz leta 1931. Iz te statistike izhaja med drugim zanimiva ugotovitev, da je bilo leta 1931. v Jugoslaviji 101,992 starcev in stark v starosti 80 let in več. Oseb v starosti 90 let in več je bilo 15,280. Sto let in preko sto let starih ljudi pa so leta 1931. našteli manj kakor 2231. Ta številka znova potrjuje, da smo zares zdrav in krepak narod, saj živi večina teh starcev in stark v zelo primitivnih življenjskih razmerah zlasti v pogledu higijene.

Še bolj zanimiva pa je ugotovitev, da pri nas ni redkost niti starost 110 ali 120 let. Oseb v starosti 105 do 109 let tudi še 267. Starcev in stark v starosti 110 do 114 let je bilo 142, v starosti 115 do 119 pa še 40; skoraj neverjetno pa se zdi, da so našteli 62 ljudi, ki so bili stari 120 let in več. Človek bi sodil, da so med njimi taki, katerih starost ni točna, vendar je iz statistike razvidno, da so osebe, katerih starost ni znana, posebej štete (takih oseb neznane starosti navaja statistika 1785).

Tudi dravška banovina ima mnogo ljudi, ki dosežejo izredno starost. Leta 1931. so našteli 6567 oseb v starosti 80 do 84 let, 1861 oseb v starosti 85 do 89 let, 269 oseb v starosti 90 do 94 let, toda le še 28 oseb v starosti 95 do 99 let, in končno samo tri osebe (starke) v starosti 102 leti, 105 let in 114 let.

Od skupnega števila 2231 starih ljudi, ki so dosegli sto let in preko sto let, so bili torek v Sloveniji le 3, pa tudi v savski banovini jih je bilo le 34 in v primorski banovini 54, v dunavski pa že 75, v vrbski 188, v drinški 198, v moravski 420, v zetiski 511 in v vardarski 733 (vrhu tega v Beogradu 15). Največ preko sto let starih ljudi imajo torek v Srbiji, Črni gori in Bosni.

IMENA ZA VOJNO

Skoro vsi zapadno evropski narodi nazivajo vojno z besedo, ki ima svoj izvor v germanškem poreklu in pomeni obrambo, obrambeni boj. To je tudi prvotni smisel angleške besede "war," ki ji odgovarja nemška "Wehr." Iz nje so nastale pozneje romanske "guerre, guerra," Rusi imajo izraz "vajna," ki jo imajo v svojem besednjem zakladu z raznimi naglasi tudi Čehi, Poljaki in Bolgari. Čehi imajo pole gtega še izraz "valka."

Zanimivo je, da je ruska beseda "vajna" dobila v lotiščem jeku pomen škode in poškodbovanja. Srbski "rat" je pomenil pravno "vojsko" ali "armado." Beseda vojna rabijo Srbi in Hrvati v zvezi z armado (vojni okrug), dočim jo mi uporabljamo kakor Rusi. Rumuni nazivajo vojno razboju (razboj). Za Nemce je vojna pridobivanje. Beseda "Krieg" izvira od besede "kriegen" — pridobit. Skandinavci uporabljajo za pomorsko vojno izraza "or—log" in "or-war," dočim imenujejo vojno na kopnem "Krieg" od nemškega "Krieg."

POSOJILLO ZA TURČIJO

Z dobro poučene strani se dozvanya, da sta Anglija in Francija stavili Turčiji na razpolago kredit v znesku 60 milijonov funtov v zlatu za izravnavo turške trgovinske bilance in za odplačilo turških dolgov v nekaterih državah. Razen tega dobi Turčija 25 milijonov funtov na nabavo orožja in municije,

NAPREDOK

VOLUME III.

Cleveland, Ohio, November 15, 1939

This issue in two sections

NUMBER 172

ZAKON ZA REGISTRACIJO TUJERODCEV V DRŽAVI PENNSYLVANII

Postava ima stopiti v veljavo 1. januarja 1940. Vložena je tožba, da se jo proglaši neustavnim

Razun v slučaju, da bi federalna sodišča proglašila postavo registraciji inozemcev, nedavno sprejeti od zakonodajnega zborna države Pennsylvania, za protustavno, so bodo morali vsi inozemci, stanjuči v državi Pennsylvania, registrirati in nositi s seboj identifikacijo, izdano od državnega departmanta za delo in industrijo, in to zanesenji od 1. januarja 1940. Več organizacij v mestu Philadelphia sodno izpodbjala ustavnost te postave in enkrat tekmo tega meseca se bo vršila razprava o tej postavi pred federalnim sodiščem v Scrantonu.

Alien Registration Act, kakor se ta postava imenuje, predpisuje letno registracijo inozemcev, ki živijo v državi Pennsylvania in ki so 18 let stari ali več. Razne vrste inozemcev pa so izvzete iz registracije. Oče ali mati sina ali hčere, ki so si užili v ameriški vojski tekom kake vojne, se nista obvezana registrirati. Tudi inozemci, ki imajo "prvi papir" so izvzeti, ali bržkone le, ako "prvi papir" ni več ko tri leta star, kajti postava določa, da deklarant (inozemec s prvim papirjem) mora postati državljan v dobi treh let potem, ko je izjavil namen postati ameriški državljan. Zdi se, da tudi inozemci, ki stanujejo neprestano v Združenih državah od 31. decembra 1908 in ki niso bili nikdar kaznovani, so izvzeti od dolžnosti registracije.

Postopek za registracijo

Department of Labor and Industry države Pennsylvania je pooblaščen z upravo in izvršitvijo registracijske postave. Dne 1. januarja ali poprej se morajo vsi inozemci, ki imajo več kot

PRETEPI NA ZAGREBŠKI UNIVERZI

Zagrebški "Jutarnji list" posveča uvodnik krvavemu spopadanju med hrvatskimi levičarskimi in desničarskimi akademiki, ki se je odigral 24. okt. dopoldne na zagrebški univerzi. List z obžalovanjem beleži, da so pokazali pretepi na akademike oblasti, med katerimi je bila i. Srbški "rat" je pomenil pravno "vojsko" ali "armado." Beseda vojna rabijo Srbi in Hrvati v zvezi z armado (vojni okrug), dočim jo mi uporabljamo kakor Rusi. Rumuni nazivajo vojno razboju (razboj). Za Nemce je vojna pridobivanje. Beseda "Krieg" izvira od besede "kriegen" — pridobit. Skandinavci uporabljajo za pomorsko vojno izraza "or—log" in "or-war," dočim imenujejo vojno na kopnem "Krieg" od nemškega "Krieg."

POSOJILLO ZA TURČIJO

Z dobro poučene strani se dozvanya, da sta Anglija in Francija stavili Turčiji na razpolago kredit v znesku 60 milijonov funtov v zlatu za izravnavo turške trgovinske bilance in za odplačilo turških dolgov v nekaterih državah. Razen tega dobi Turčija 25 milijonov funtov

Koledar prireditev SSPZ

SOBOTA, 18. novembra — Dočača zabava in kokošja večerja društva Složne sestre, št. 120, CLEVELAND, Ohio, v spodnjem dvorani S. N. Doma.

SOBOTA, 18. novembra — Na priredbi društva št. 63, SHEBOYGAN, Wis., kaže br. Vrhovnik film Slovenia v Fludernovi dvorani, 833 Indiana Ave. Po predstavi ples.

NEDELJA, 19. novembra — Družbeni večer ženskega društva št. 47 SSPZ, CHICAGO, Ill., v Stybl dvorani, Christiana Ave., in 27th St. Začetek ob 2:30 popoldne. Igre z lepimi nagradami.

SРЕДА, 22. novembra — Plesna zabava društva št. 101, DENVER, Colo., v Slovenski dvorani.

SOBOTA, 25. novembra — Dočača zabava društva Rožnik št. 227, CHICAGO, Ill., v Bergerjevi dvorani.

SOBOTA, 25. novembra — Domčača zabava društva Rožnik, CHICAGO, Ill., v dvorani br. Paula Bergera.

NEDELJA, 26. novembra — Seja Federacije društev SSPZ v zapadni Pennsylvaniji v Slovenskem domu v Pittsburghu. Začetek ob 10. uri dopoldne.

SOBOTA, 16. decembra — Društvo Trail Blazers, št. 197 in Vrtec št. 139, CHICAGO, Ill., priredite božično veselico z burko v treh dejanjih, "The New Teacher," v Stancikovi dvorani na 115. cesti. Po programu ples in prosta zabava.

SOBOTA, 17. februarja — Veselica društva Gorenec št. 104, CHICAGO, Ill., v Fleinerjevi dvorani.

MATI UREDNIKA UMRLA

V nedeljo 12. novembra je umrla v Clevelandu v starosti 63 let Mrs. Ana Grill, mati urednika "Napredka," ki zapušča tudi moža Jožefa in hčer Mary, poročena Ivanusch. Podlegla je raku. Rojenja je bila v Ljubljani, svojo otroško in delniško dobo je preživelata v Stančeh pri Št. Vidu nad Ljubljano, potem pa je mnogo let bivala vasi Soteska pri Moravčah na Gorenjskem. V Ameriko je dospela pred 26 leti. Bila je napredna žena in vzorna mati. Bodila je ohranjen blag spomin!

HITER PREHOD

Earl Browder, tajnik ameriške komunistične stranke, je te dni v govoru v Bostonu izjavil, da je Amerika zrela za "Hitler prehod" v socializem. Justični department bo zdaj menda proučeval, če ni s tem propagiral "strmoglavljenje vlade."

Brezposelnim pohajkovanjem in medsebojnem obračunavanjem z opeko, kamenjem in batinami. Mi smo imena mladincov, ki so bili udeleženi pri pretepu na univerzi, namenoma zamolčali, ker upamo, da se bodo spamerovali. V uteho nam je to, da velik del naše vsečuliške mladine ne sodeluje pri takih podvigih in daje številne letake in se zavoljijo njih pretepati. Dočim se trudi vodstvo hrvatskega naroda z vsemi silami, da bi izboljšalo položaj ljudstva, pa trati del naše "zlate mladine" svoj čas z

Maginotova in Siegfriedova linija

V vojnih operacijah na zadnjem frontu imata odločilno besedo o moderna "kitajska zida" ki sta si ju zgradili Francija in Nemčija za obrambo druga proti drugi.

Med obema utrjenima sistemoma je velika razlika, ki se ne kaže samo v posebnostih utrdbenih del, temveč ima svoje razlage tudi v različnem trajanju dela v zvezi z gradnjo.

Medtem ko je Francija svojo velikansko trdnjavsko verigo ki se vleče od švicarske meje do Belgije zgradila z mnogoletnim skravnim delom, je imela Nemčija za svojo Siegfriedovo črto na razpolago samo dve leti in pol.

Položaji Siegfriedove črte sledijo reki Lauterbachu, gredo preko gorovja Haardta, ter okolično Pirmasesa in Saarbruckena, kar tudi preko gričevja ob srednjem toku reke Blese. Od tu se vleče veriga nemških utrdb vzdolž gričevja ob desnem obali reke Saare.

A tudi tam, ko se toji Maginotova linija iz cele vrste mogočnih trdnjav, je videti zapadni zid sestavljen prej iz majhnih utrdb, ki naj bi druga drugi od vseh strani dajala kritje in pomoc. S tem so hoteli Nemci preprečiti, da bisaproti posebne zgradbe zavoljo drugih nedostatkov zavzel ali unišil in bi tako odpadel kateri koli važni člen v obrambnem sistemu.

Seveda pa ima Siegfriedova črta tudi večje trdnjave, tako na primer v neposredni bližini Saarbrucka. Neštevilne manjše utrdbi, ki so sestavljene večinoma iz petih členov, branijo še žične ovire, podminirana polja in vrste betonskih stebrov, ki bi naj zadrževali napade bojni vozov.

Značilno je to, da Nemci bržkone zavoljo štedenja z jeklom ovire proti tankom izdelali iz betona in ne iz kovine, in da so jih postavili na isto tako betonske podzemeljske temelje.

ZRTVE BALTIŠKIH NEMCEV

"Volkischer Beobachter" posveča svoj uvodnik vracajočim se baltiškim Nemcem, o katerih pravi, da so "v teh dneh prežeti bolesti in žalosti, ko se poslavljajo od grude svojih očetov. In vendar so osvobojeni težkega pritiska, ki jih je tlačil skozi stoletja, ko so bili pod tujim gospodstvom. Baltiški Nemci se morajo zavedati v teh za nje težkih dneh, da so izgubili ožjo domovino, zato pa so postalni državljanji velikega nemškega rajha, ki jim bo naložil posebne nacionalne naloge. Baltiški Nemci so odporen rod in se bodo gotovno zavoljili na novo odrejenem življenjskem prostoru. Prepričani smo, da bomo lahko že čez nekaj desetletij z zadovoljstvom ugotovili, s kolikim uspehom so izvršili naloženo jim poslanstvo v usodnih časih razvoja nemškega naroda. Žrte, ki jih doprinašajo danes za skupno nemško stvar, se bodo bogato obrestovale morda že njim, govorita pa njihovim potomcem."

Bojevit govor lorda angleške admiralitete

V tej zvezi je posebno značilen govor Winstona Churchilla,

Official Organ of
The Slovene Progressive
Benefit Society

Glasilo
Slovenske Svobodomselne Podporne Zveze

Anglija in Francija se bo sta borili do kraja

Nacizem mora pasti in krivice se morajo izravnati, se glasi odgovor na nov mirovni apel. Strah je zedinil Balkan.

Ves čas, odkar obstoji vojno stanje v Evropi, se mnogo ugiba o tem, da li ne bo Nemčija morda vdrla v Nizozemsko in Belgijo z namenom, da vpade v Francijo v formalnem odgovoru na belgijsko-holandski mirovni apel izjavila, da vprašanje vojne ali miru je odvisno od Nemčije. Mir je mogoč, toda ne prej, da Hitler popravi krivice, ki jih je zadal Avstriji, Češkoslovaški in Poljski.

Churchill, ki je edini med angleškimi torji, ki je že pred leti svaril, da se mora Hitlerova ustaviti, ako se hoče obvarovati angleški imperij pred razsulom, je glede apela za mir izjavil, da Anglija in Francija bosta nadaljevali v vojni, dokler ne bo Hitler rek: Dovolj je!

"Kot nekaj čisto gotovega lahko vzmete," je reklo angleški prvak, "da bo ali propadlo vse, predstavljalata Anglija in Francija v modernem svetu, ali pa bo zdobljen in uničen Hitler in nacijski režim, in večno se ponavljajoča nevarnost pruske agresije odstranjena." Dejal je dalje, da Nemčija zbira čete za vpad v Holandsko in Belgijo, potem pa je dostavil:

"Ako bomo mi poraženi, bomo vsi sužnji in Zednjene države bodo ostale same, da čuvajo pravice svobodnega človeka. Znajo vam je, da se nisem zmerom strijal z Mr. Chamberlainom. Ampak on je mož zelo trdega kova in lahko vam rečem, da se bo boril prav tako trdrovratno za zmago kot se je poprej za mir. Ali mi je mogoče reči več?"

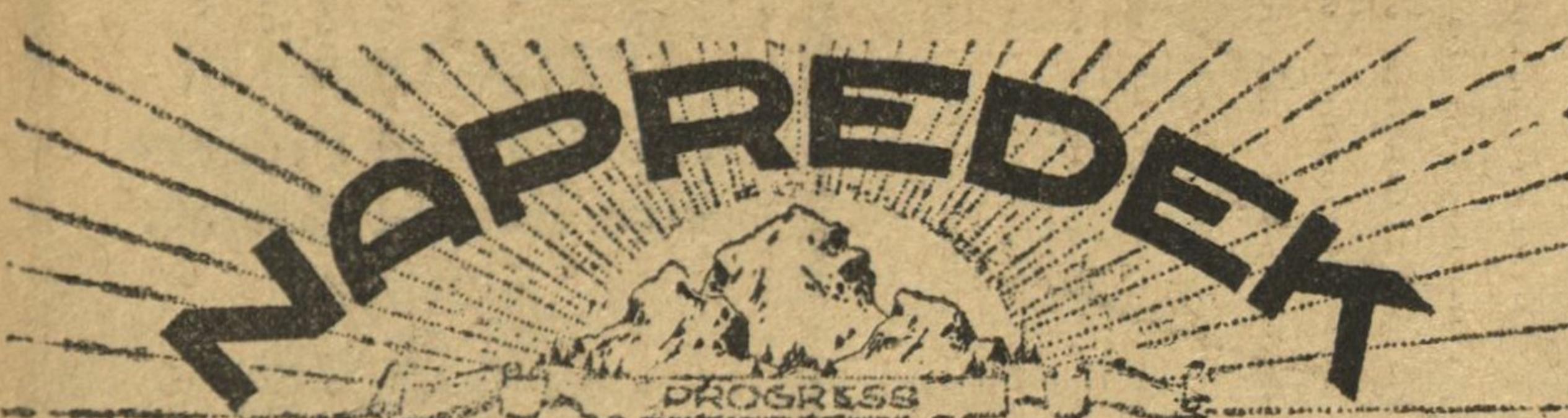
Strah pred Hitlerjem državi balanske države

Neki francozki opazovalec v tej zvezi izraža sumnjo, da se za Hitlerjevimi prikritimi grožnjami proti Holandski in Belgiji nahaja povsem nekaj drugega, namreč, da nacija obračajo pozornost na ta del Evrope, resnično pa da se pripravljajo za naskok na Jugoslavijo, Okrsko in Romunijo.

Kar se balkanskih držav tiče, so si sicer zadnje tedne nekoliko oddahnile, ampak da se še vedno čutijo ogrožane dokumente dejstvo, da so Jugoslavija, Romunija, Bolgarija, Grčija in Turčija sklenile sporazum, da ne bodo zahtevala nobene revizije meja niti nobenih ozemlj ena od druge, dokler bo trajala vojna. Kot se razume, je ta sporazum inspirirala Italija, ki se upravičeno boj nacijskega prodiranja na Balkanu.

SOCIJALIST CERTIC IZVJEN ZA ŽUPANA

</

LASIL IN LASTNINA SLOVENSKE SVOBODOMI-
SELNE PODPORNE ZVEZE.

IZHAJA VSAKO SEEDO

Cene oglasom: 40c palec za posameznike; 35 palec za društva
Naročnina za člane 78c letne; za nedeljne \$1.50; za mesecne \$2.00

PROGRESS
OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRES-
SIVE BENEFIT SOCIETY

Owned and Published by the Slovene Progressive Benefit Society

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$7.78 per year — nonmembers \$1.50
foreign countries \$2.00

Advertising rates: 40c net for individuals; 35c net for societies

NAPREDEK Naslov uređništva in upravnosti:
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.
Telephone: HENDERSON 5311

VOLUME III. NUMBER 172

Entered as Second Class Matter August 5th, 1936, at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of August 24, 1912.

NAŠA KAMPAJNA

Piše Wm. Rus, gl. tajnik

Malokatera organizacija naše narodnosti ima tako malo kampanj za članstvo kot jih ima S. S. P. Z. — In čemu naj bi jih imela? Vemo, da kdor misli biti zavarovan pri solidni bratski podporni organizaciji, pristopi v S. S. P. Z. brez kampanje. Intak, ki pristopi izven kampanje, pristopi, ker hoče biti in ostati zavarovan. Velikoštevilni pristopi v kampanji so vzrok velikim odstopom, po zaključku kampanj.

Rojaki in rojakinja veda, da je S. S. P. Z. vse skozi moderna zavarovalnica za življjenje, bolezni, poškodbe, operacije, starešno podporo i. t. d., ki za zmerne prispevke izplačuje oblikovano podporo. Istotako veda, da se pri S. S. P. Z. najisbode mladina ali odrastel, lahko zavaruje za življjenje na podlagi raznih zavarovalnih certifikatov, ki vsebujejo vse določbe in "dobrote," ki jih običajno nudijo "police" velikih zavarovalnih kompanij.

Vsakdo ve, da pri S. S. P. Z. eden ni samo lastnik njenega certifikata, ampak, da je tudi nje član. In beseda "član" ima veliki pomen, ker član je solastnik njenega premoženja, besedo pri upravi i. t. d.

Ravno tako je vsem znano, da S. S. P. Z. ni grabežljiva organizacija. Kadar uvidi, da ima kateri sklad večje premoženje kot ga potrebuje, razdeli preostanek med članstvo, ali kakor imenujemo, izplača dividendo. Izplačevanje dividend in posmrtninskega sklada so postale letni običaj. Iz mladinskega sklada se izplačuje dividende že več let, kar se bode storilo tudi letos. Vsakdo dobi povrnjena DVA mesečna asesmenta. Članski smrtninski sklad je pričel plačevati dividendo lansko leto, in to leto jo bo zopet. Povrnili se bo EN mesečni prispevek vsem nad dve leti zavarovanim članom razredov B in C.

In ker so naprave S. S. P. Z. ljudstvu splošno znane, ni treba člane "vleči" v organizacijo; vsak, ki hoče biti zavarovan, pristopi v njo iz svojega nagiba.

Klub temu pa imamo letos, sedaj, kratkodoben KONTEST ali KAMPANJO, ki jo zovemo: KAMPANJO NARODNEGA MLADINSKEGA FESTIVALA, ki traja le tri mesece, zaključi se s zadnjim dnem tega leta.

Ta kampanja ima za nagrado prosto vožnjo in dnevnice v Cleveland, Ohio, meseca maja, 1940, za dečka ali delico, ki v dobi kampanje pridobi 25 novih mladinskih članov (ic), (v državi Ohio 15). Poleg te nagrade seveda vsakdo dobi še navadne nagrade za pridobitev novih članov.

To ni navadna kampanja za članstvo, temveč NAGRADA številnih mladih delavcev, ki so se, in se še trudijo za porast svojih VRTCEV.

Da je to res nagrade, preračuna lahko vsak sam; gotovo je, da pridobitev novega članstva zdaleka ne bo odtehtala naš grad, s finančnega vidika.

KULTURNI FESTIVAL, na katerem bodo nastopile na odru najboljše diletanske moći iz vseh krajev, naši mladi člani in članice, bo užitek za stare in mlade. Ni čudo, da se toliko mladih zanima za ta FESTIVAL!

Vsek odrasli član ali članica, aka nima svojih otrok, ima prijatelje med mladino, med takimi, ki bi se radi vdeležili festivala. Vsak posamezen mladenič ali mladenka, ali vsaj eden in naselbini, bi rad pridobil 25 novih, da bi bil do nagrade upravljen. Ve, da se jih lahko pridobi, a brez vzpodbude se jih ne upa, vedo, da je to delo bolj odrastih kot mladine.

Starši, sorodniki in prijatelji kontestantov! Mladina sedaj upira v Vas svoje oči za pomoč. Pomagajti ji po svoji moći. Ne pustite izjavljovati njene upe, želje, iti na festival. Skoro sleherna naselbina, ki je sedež Vrta, bi morala biti zastopana na tem festivalu. In zakaj bi ne bila? 25 otrok pridobiti ni tako težko, aka se z resno voljo poprime dela. Primer, br. John Matekovich iz Gowanda, N. Y., je pisal komaj par mesecov nazaj: "Hotel smo naš Vrtec štev. 148 napraviti aktiven na vzpodbudo br. Vrhovnika. Sto pa se je za povišek članstva. Rekel sem svoji soprigi: V naši naselbini jih je nemogoče kaj pridobiti. Ona, (Rose), se je pa zavzela za stvar in nemogoče je postalo mogoče..." Priloženih k pismu je bilo lepo število prošenj za vstop. Od takrat je poslala upraviteljice Vrta, sestra Rose Matekovich, se mnogo nadaljnih, tako da njih število presega že dokaj nad 25. In ker so sklenili poslati vsaj enega na festival, znači, da jih misijo še mnogo pridobiti.

Imetje v mislih MLADINSKI KULTURNI FESTIVAL in deluje na to, da bo Vaša naselbina na istem zastopana. Še imate časa za delo nad šest tednov in v tem času se da veliko storili za čast Vaše naselbine.

Staršem, ki imate otroke včlanjene pri Vrtcih, priporočam, da za nje poravnate prispevke ta mesec. Član mladinskega oddelka, ki bo imel za mesec NOVEMBER 1940, plačan prispevek, članarino, bo upravičen do povrnitve DVEH asesmentov, ki bo do odplačani še pred božičem.

Tedenski pomenki

A. ZAITZ

SE ENO PISMO

Dragi John:

Moje osebno pismo, katerega sem ti pisala pred tedni, je postal predmet ugibanj, kledo je tista zala Silvija Svobodnikova iz Pod-Zagrada, ki je tako podomače povedala o prvem srečaju, v dnevi ljubezni, o katerih vsak tako rad sliši, o prihodu prvorjenca i.t.d. Mnogi so brskali po svojem spominu in si skušali priklicati v spominu vesaj nekaj tistega, kar je omenjal Silvija. Mnogi so našli nekaj, kar bi lahko primerjali z onim, a vsega, čisto vsega, kar je omenjal Silvija, ni našel nobeden. Tako so se primerjave ves nakrižem krizale. Če je bil res fant, ni bil pobit v majni, ker v majni ni delal. Če se je veselil prvorjenca, ni bil potem po prihodu drugih preveč vesel. Z okovanimi črevili jih je mnogo prišlo v to deželo, a tudi tu so bile izjeme. Saj mi ne boš zameril, John, ako Ti povem par prigodb, katere je doživel moje pismo in za katero mi je v resnici žal, ako ni vsem ustreglo.

Tovarniški delavec nekje v Clevelandu je čital moje pismo in iskal kaj bi se ujemalo iz njegovega z opisom Silvije. "Ne zadene me," je pristavil sam zase. "V majni me ni moglo pobiti, ker v majni nikdar delal nisem. Da sem srečal nekoč eno zalo mladenko v hiši, kjer so igrali karte, to najbrž bo." In ko je čital naprej, je bil čimdalje dalj stran od znanke. "No," je odločeno rekel, "midva se že nisva mogla poznati."

Z nič manjšo skrbjo ugibanja je čital pismo ruder v Penini. "Sure, da me je pobil, ne samo enkrat, temveč večkrat v tridesetih letih, odkar kopljem črnega." O tistem blaženem trenutku, ko mu je žena podarila prvo dete, se tudi spominja, a spominja se tudi, ko je za prvim prišel drugi, tretji in četrti, kar ni bilo nič kaj veselo. "Nak, na operaciji ona še ni bila, čeprav zmerom stoka, da jo notri boli. Vse ljudi poznam iz naše vasi; Silvije Svobodnikove ni v naši vasi. Zdi se mi, da ga Zaitz zopet enkrat lomi."

Cisto v drugačnem stanju pa je moje pismo našlo že prileganje počesarja na skrajnem severu, s katerim se že dolgo poznavajo. Je še vedno fest fant, čeprav ima v laseh že srebrne nitи in njegov život ni več tako prožen kot je bil pred leti. V mladosti je bil silno izbirčen in se je tako zgodilo, da je radi preveč izbrinčen na staru leta še ved-

Slovenska Svobodomiselná
Podpora Zvezda.

DOPISI IN POROČILA ČLANSTVA

"Novi učitelj" na božičnici v Chicagi

Chicago, Ill. — Kakor prejšnja leta, tako bo tudi letos Miklavž obiskal člane S. S. P. Z. na južni strani mesta. In sicer se bo to zgodilo v soboto zvečer, dne 16. decembra v Stancikovi dvorani na vzhodni 115. cesti, ko priredita društvo Trail Blazers in Vrtec 139 običajno božično.

Letošnja prireditev bo posebno zanimiva, ker bo drugačna,

kot so običajne božičnice. Na

programu bo le ena sama točka,

ki bo vsebovala celotni program.

Ta točka bo burka v treh dejanjih po imenu The New Teacher, ki je farza v pravem pomenu besede. Posebnost te komedije ni samo v izrednem humorju in bogatih ameriških dovtipih, temveč tudi v dejstvu,

da je celokupni božični program del tretjega dejanja, ko podeželski farmarski otroci praznujejo prihod Miklavža v šolski sobi.

Igra prikazuje potekško šolskih svetovalcov in svetovalk v izberi primernega učitelja za

nadehudne otročice, ter "pekel

praznujejo šolarji, učitelj in šolski svet svojo božičnico. Obišče jih Miklavž in izmenjava, da si darila. In kaj napravita, — ta poredni Irec in Italijan? Naslove na dariilih sta zamenjala, vsled česar nihče ne prejme kar je pričakoval, kar napravi pravi Babalon. Da bi šolski svetovalec prejel ženske "hlačke" seveda ne gre, in vsa krvida pade na potecega se učitelja, ki obljubi maščevanje nad krvico. Zastor pade, ko poredneža ostanata "po šoli" in se učitelj pripravlja, da "z eno šibo leskovala..." drži svojo obljubo.

V igri nastopi 21 oseb, katerih vloga so v rokah članov društva Trail Blazers in Vrta 139.

Člane SSPZ in drugo občinstvo prijazno vabimo, da si rezervirajo večer dne 16. decembra za božično veselje Trail Blazerjev. Kot ponavadi, bo tudi letos Miklavž obdaril vse člane Vrta, po igri pa bo prostota zavaba v ples do policijske ure.

Ker se ob nedeljah ne dela, bo zadostni čas za brezskrbno za-

bavo do konca.

Novi učitelj

Skupna društva v Cleve-
landu

Cleveland, Ohio. — Tem potom se opozarja vse zastopnike in zastopnice, da se gotovo vdeleže seje Skupnih društev, katera se vrši v soboto 18. novembra v starem poslopju SND na St. Clair Ave. Seja se prične točno ob 7. uri zvečer in po seji pa se vdeležimo zabave društva Složnih sester, katera se vrši omenjeni večer.

John J. Kikol, tajnik

Za pomoč starim članom

Claridge, Pa. — Ker vidim, da ni dopisov iz našega kraja, se bom pa jaz nekajko okorajil. Kar se tiče novic, tukaj ni nič posebnega, razen da se bliža novembarska seja. Člane našega društva št. 2 se opozarja, da gotovo pridejo na sejo, da se nekaj pogovorimo o napredku Zveze, kajti bliža se konvencija in dobro bi bilo, ako bi ukrenili kaj koristnega za stare člane. Tukaj so zopet dolgi večeri in imeli bomo zopet več časa za čitanje in razmišljjanje o naših problemih. Treba bi bilo kaj napraviti, da se pomaga članom, katerih rezerva je potekla in pa jih bo v bližnji bodočnosti. Mnogo je članov, ki plačujejo že preko trideset let, pa jih ne kaže drugega kot odpovedati se bolniški podpori in iti na stalnost podporo. Ali bi se ne moglo kaj napraviti tem starim revčkom na korist, zlasti sedaj, ko je naša Zvezda nadolwentna in celo izplačuje dividende?

Če dobis \$5.00 starostne podpore, ti ostane le mala vsota, potem ko si plačat mesečni prispevek. Za življjenje ne ostane takoreč nič. Poglejte razliko med asesmentom, ki smo ga plačevali pred nekaj leti in sedaj. Jaz bi torek priporočal, da bi se ustavil sklad za brezposelnost pri naši Zvezzi, iz katere bi dobivali pomoč stari člani, ki so že preko 30 let v organizaciji. Jaz mislim, da bi bil to dober zgled tudi za druge organizacije. Morda se kdo s tem ne bo strinjal, ampak nič zato, to je le priporočilo, in če ima kdo boljšo idejo, naj prinese na dan.

Na oktoberski seji je bilo sklenjeno, da morajo vsi člani, ki se niso vdeležili naše zadnje

gospodarstvo, plačati 25c v društveno

blagajno za pokritje stroškov.

To je bilo potrebno, kajti

kot vsi veste, se veselica, katera

se je vršila 14. oktobra, ni kaj

priča obnesla. Omenjena vsota

je plačljiva v decembri.

Predno zaključim, vas se enkrat vabi

na prihodnjo sejo, ki se vrši

v nedeljo 19. novembra v navadnih prostorih. Bratski pozdrav!

Anton Menart, tajnik

V soboto zabavajo "Složne sestre"

Cleveland, O. — Kam pa v so-

boto dne 18. novembra. Seveda,

na kokošjo pečenko, katero predi društvo Složne sestre št. 18 SSPZ. Vam jamčim, da večerja bo izvrstna, za kar bodo skrbele članice s pomočjo Mrs. Zupanc. Kaj pa godba? Gačnik duet — tudi tukaj se ne boste zmotili. Če ste ju kdaj imeli priliko poslušati, tedaj vesta, da fanta se razumeta na svoj pot. Naši fantje pa bodo skrbeli, da bo za suha grla dovolj mokre.

Članice so tako marljivo na delu pri prodaji tiketov. Vstopnina je prosta, večerja pa stane 50c. Torej v soboto se vidimo v spodnjem dvorani S. N. Doma. Vhod samo zadaj. Vabljeni so vse članice in sosedna društva Trail Blazers in Vrta 139.

Člane SSPZ in drugo občinstvo prijazno vabimo, da si rezervirajo večer dne 16. decembra za božično veselje Trail Blazerjev. Kot ponavadi, bo tudi letos Miklavž obdaril vse člane Vrta, po igri pa bo prostota zavaba v ples do policijske ure.

DO YOU KNOW THAT -
SSPZ Has Nine Modern Plans of Life Insurance for Adults and Juveniles?

PROGRESS

"NAPREDEK"

Fraternalism in Action

The SSPZ paid to its members \$4,000,000 in benefits since organization.

» FROM THE DIRECTOR'S DESK «

By Michael Vrhovnik

JUVENILE MEMBERS BUILD SOCIETY'S ADULT DEPARTMENT

Week after week, we keep pounding away and pounding away, repeating over and over again (Gertrude Stein fashion) . . . Enroll new Juvenile members! ENROLL NEW JUVENILE MEMBERS! ENROLL NEW JUVENILE MEMBERS! We have reminded you time and time again (not that you all needed it) to enroll your sons and daughters, your brothers and sisters, and your relatives', friends', and neighbors' children in our SSPZ. No discrimination is made because of nationality, religion or political belief, so long as the prospect comes within the classification of "white." It matters not whether you are a Slav, Teuton, Latin, Anglo-Saxon or Semite, you are welcome in this truly democratic Slovene Society.

We know the importance of Juvenile members to the Society, and so do you and the members of every other fraternal society in this country, but what constructive action are you taking to expand your Juvenile membership in the Festival Campaign? . . . Have you enrolled any members in the past six weeks; have you tried? . . .

Glancing, briefly, over the weekly reports of the leading Slovene Societies of the country for the past ten months and what do we find?—We find this, that every national Slovene society carried on some kind of Juvenile campaign; everyone made a strong bid for Juveniles prospects. They realize, just as we do, that a Juvenile member is a potential adult member and usually a permanent one once he transfers to a lodge.

Our own records, for the past ten months of the year, disclose that out of a total of 359 members admitted into the Adult Department, 177 of them were transferred from the Juvenile Department. Think what that means; nearly fifty per cent of all new adult members came directly from the Juvenile Department, and before the close of the year, we expect 35 to 40 more transfers, bringing the year's total over the 200 mark. This is not all our statistics shows to the advantage of Juvenile members. The percentage of lapsations in 1939 among entirely new adult members is 75 per cent greater than among Juvenile transfers. Up to the time of this writing, only nine (9) members were lapsed out of the 177 Juveniles transferred to the Adult Department this year, or a fraction less than 5 per cent. On the other hand, 26 members were lapsed from the 182 new adult members in the same period, or slightly better than 14 per cent. Of these 26 members we can safely say that sixteen (16) joined just to play ball and when the local season and the Society's National Athletic Meet closed, they quickly made their exit. Fraternal sportsmanship and competition cannot survive if the game is not returned to members who are sincere in accepting membership in the Society, and why try to understand its entire program of activities from a more democratic viewpoint.

It strikes me funny why many of our English-speaking Lodges, who have benefited from Juvenile transfers, are not taking a greater interest in the Juvenile Festival Campaign. Vrtec Units, affiliated with Slovene-speaking Lodges, have made the biggest gains this year. For example, the Concordian Juniors (Lodge No. 120 affiliate) have gained more than 60 new members, Sygan Juniors (Lodge No. 89) have enrolled nearly 40 members, Dawn Patrol (Lodge No. 211) has 30 to their credit, Starlighters (Lodge No. 162) increased their membership by about 20, and very complimentary gains have been made by Lodges No. 102, 41, 22, 152, 226 and 227. Among the English-speaking Lodges, fair-sized gains were made by Lodges No. 234 (Burgettstown) and 235 (Strabane).

What is about to follow, might be taken as destructive criticism by some of our members, but I'm merely trying to point out facts which we all ought to know and treat fairly. Let us take the record of one of our leading English-speaking Lodges. So far this year, it has gained 27 adult members, 13 of whom were Juvenile transfers. Four (4) of the Juvenile transfers insured themselves under double certificates, making a total of 31 written to date, of which 14 represent new adult members. On the other hand, this Lodge's Vrtec Unit has enrolled only three (3) new members, while losing 18 more through lapsation and 14 by transfer to another Active Vrtec Unit. I would judge that to be a rather one-sided deal, a gain of 3 members and a loss of 45. Where will this all end? How long can this go on without leaving a telling depression on the Lodge and the Society? Not very long, you can bet on that, and our advice to such Lodges is, as it increases and bolsters its ranks with transferred members from the Juvenile Department, so should it look to the Vrtec and increase its numbers so that this dependable source of membership is not soon exhausted . . . This is only one example of lapsation of interest in the welfare of the Juvenile Department; there are many others which deserve special mention, but time and space hardly permit adequate disclosure.

What to do about this serious problem is something to which every member should devote more time and effort. Only recently, while attending the Trail Blazer Lodge meeting, we discussed, quite openly, where Juvenile prospects might be found for the Festival Campaign. First one and then the other spoke up, and very soon we counted a dozen prospects, all of them children of members and close friends. Naturally, something has got to be done about this state of conditions.

How many lodges are there, who have prospects in their midst but are not making an effort to enroll them? I believe this condition is more prominent among the English-speaking than Slovene-speaking Lodges, and I believe, too, that our English-

Continued on page 3

HOOSIER PALS

INDIANAPOLIS, Ind.—Well, folks here we are again just like we promised you. Now that cold weather is approaching and the football season is about over, everyone's attention is turned to indoor sports such as basketball and bowling. A suggestion was brought up at the last meeting of organizing a basketball team. Boys if you are interested attend the meetings and give your suggestions on the idea. Lately a few more bowlers are showing up for practice. We hope to see more and more. It's bowling practice at Pritchett's Alleys on Sunday afternoons. Keep that date open.

We are proud to have represented in the Holy Trinity Glee Club, five Hoosier Pal members namely, Adolph Madley, Henry Fon, Oscar Ivancic, Frank Ivancic and Tony Merver. (Nice going boys.)

Zora Semenick sure felt good last week when she rolled a no-miss game. (How does it feel?)

The junior team now have a name — The Cubs. Stephie Turk really has a hook on her ball, but if there is one pin standing she can't get it. (Don't give up Stephie.)

Dorothy Semenick Jr. can't get so many strikes as she has been when she first started. (Where's your inspiration, Dot.)

Delores Ivancic doesn't seem to care about anything lately since she didn't receive an answer from her last letter.

Leona Luzar was going to town with her bowling after Baby Face showed her how.

Mary Stonich is also improving her score.

Dorothy Semenick Sr. can't wait till Sunday rolls around so she can start rolling her ball down the bowling alley.

Henry Fon what's this we hear about you stepping out on Friday nights without your girl? (To bad she is working.)

What's the matter with Carl Toth since the baseball season closed? We never see nor hear of him.

What's this we hear about Oscar Ivancic attending night school?

How does Sophie Turk like her horseback riding?

What's become of the two Eastsiders?

Till you hear from me again I am

A Pal

Thanksgiving Preview

CLEVELAND, O.—Get your Thanksgiving appetites in shape by a practice session at the Chicken Supper given by the Slozne Sestre (Concordians) November 18. For only 50¢ you get tender juicy chicken, fluffy mashed potatoes and tangy coleslaw. Supper will be served from 6 o'clock until ? Music will be furnished by the well-known Gacnik Duet in the lower hall of the S. N. D. on St. Clair. Admittance will be thru the side entrance.

All SSPZ members and their friends are invited, especially our friendly rivals the members of the bowling teams of the SSPZ. Concordian Srs. of 120

"The New Teacher" In Chicago

CHICAGO, Ill.—Chicago's southside will again celebrate the arrival of St. Nick, when Trail Blazers seniors and juniors present their annual Christmas program in Stancik's Hall on East 115th Street. The date is Saturday evening, December 16th.

This year's affair will be especially interesting, because it will differ from ordinary Christmas programs. It will be more or less "unique", since there will be only one number which will contain the entire program. This number will be a three act farce entitled The New Teacher, which has been especially prepared for the occasion. This is by no means a "juvenile" play, although several juniors will have the minor roles. The principal characters will be portrayed by Trail Blazers Seniors, and since there are in all 21 characters in the play, the cast resembles an army.

The first act depicts the difficulty encountered by the rural school board in selecting a proper teacher for their budding youngsters. The poetic teacher is not satisfying, while the "merry widow" from the City climbs too high on her "deceased-mate" tree. A German teacher is finally selected, whose knowledge of the "scientificals" is so hemispheric by misinformation that he can question from any answer without even thinking, yes? The second act is a real Prof. Keltelmayer's kindergarten, in which the new teacher discovers a proverbial "Leak" of Nations, together with difficulty after difficulty, because of his faculty English. "Anyhouse," says the teacher, "it ist shust for fone." In the third act they all celebrate Christmas with a program in the little red school house with Santa Claus et al. But when Tommy and Tony purposely change the labels on the presents, the "procedurements" are not so hot for the professor. Mr. Stubbs, the educated Chairman of School Board, represents receiving the things that the teacher intended for Miss Lump, and vice versa, twenty times, which all combine in producing a proverbial Babylon. The culprits are finally caught and the hickory sings as the curtain falls.

SSPZ members and friends are cordially invited to reserve December 16th for Trail Blazers Christmas dance and for the NEW TEACHER.

The New Teacher

Last Sunday evening, November 12th, Mrs. Anna Grill passed away at the home of her son, Vatro, after a long illness. She is survived by her husband Joseph, son Vatro, editor of this paper and president of the American-Jugoslav Ptg. & Pub. Co., and daughter Mary Ivanusch. She was born in Yugoslavia from where she came to America 26 years ago. Funeral was held Wednesday afternoon. To the bereaved we extend our deepest sympathy.—J. G.

VICTORIAN NEWS

CHICAGO, Ill.—Here is an advance notice to keep the date, December 7, open for the important and final meeting of 1939. It will be held at Berger's, 2653 So. Lawndale Avenue. The preceding lines should be sufficient to advise all members who are a part of the lodge to perform their duty that is of so vital importance. A few of us are very fast to sense our obligation, others require individual inducements to assure their presence. To those members who are usually present at the monthly meetings and the word "meeting" means their attendance is essential and welcome. Each and everyone of us has a right to equal representation, that is, the privilege to voice our opinion and to cast our vote on matters of significance.

Most of us enjoy going to meetings for the simple reason that we are drawn together by means of a common bond similar to that which exists among members of a family.

This meeting is an important one because the election of officers takes place. So come all you members and participate in the election. Be present and cast your vote in order that a well adapted and capable member, who is best-fitted and qualified to fulfill that particular position, may be selected. Please keep this in mind! In conjunction with this meeting a social and grab-bag party will also be held. All who desire to partake in this affair are requested to bring a gift (wrapped) ranging to 25¢.

All the sport-minded fans come to the Chicago Bowling Alley 26th and Crawford St. Victorians are bowling every Thursday night. Kindly cooperate and attend.

Members, let's see how many new members we can get. Let's try and get the good sticker kind and that will pay their dues. As you have seen in the Napredok, a campaign is now going on. So let's do our bit.

Victorians, don't forget our Fall dance at Berger's Hall, 2653 S. Lawndale Ave. on November 18. The music will be good, with plenty of good drinks and eats. Lots of fun for all. Come and spend your evening with Victorians on November 18. Bring your friends to our meetings and our affairs; they are welcome.

Please pay your dues before January 1. So that it will facilitate the secretary in making out the yearly report.

CARD PARTY

CHICAGO, Ill.—Ladies Lodge No. 47, SSPZ wishes to greet all members of our Chicago lodges and all our friends at our annual Card Party which will be held on Sunday afternoon November 19, at 2:30 p.m. sharp at Styblo's Hall, 2700 Christiana Ave. formerly So. Turner Ave.

We have some very beautiful prizes, such as handmade pillow cases, etc. We will also give away the radio, for which our members have been distributing tickets.

We'll be seeing you all

The committee, Katherine Klobucar, Amelia Stonich, —

CONCERT AND PLAY GIVEN BY MILWAUKEE CHORUS

MILWAUKEE, Wis.—Singing Society "Naprej" is taking this opportunity to invite the public to their Annual Concert which is to be held at So. Side Turner Hall on Sunday afternoon, Nov. 19, 1939.

The program will be confined to the afternoon only. Favorite Slovene folk tunes will be rendered by the chorus, and there will also be quartets, duets and solo singing, finally climaxing with the short and humorous play "Slamnati Vdovec."

The play (as the title already

suggests) and the singing of the favorite Slovene folk songs already promise you a real treat and then to favor both, young and old, with enjoyment for the entire evening, all participants will be able to enjoy themselves to the music of Matt Pink and his orchestra.

So, herewith, we are extending our cordial invitation to the Jugoslav populace in general, to reserve this date, and spend a day of real entertainment and enjoyment with "Naprej."

John Marek

SSPZ Ladies' Bowling League

By Stan Zagari

In the firing in last weeks bowling the Utopian Eagles kept rolling along in first place, by taking all three games from the Spartan Yankees. J. Glavic was the big noise for the Eagles with a 578 series. The Yankees had E. Centa and T. Gabrenya firing 541 and 506 series respectively with Eddie's including a 202 game.

The Eagles' brother team, the Falcons also kept rolling along with them at the expense of the Concordians by taking all three games from them. M. Lenassi was high for the Falcons with a 511 series.

Spartan Cavaliers waiting for the first place teams to slip also took three from the Zdruzeni Brati. For the Cavaliers J. Janezic had the high series of 595 and had single games of 216 and 214, this series was high for the day. F. Lekan and S. Zagar had 525 and 511 series respectively.

The surprising Spartan Presidents who were pulling off some upsets were beat in two games by the Utopian Hawks. For the Hawks Schabel, J. Kikol and F. Karda had 544, 543 and 520 series respectively. J. Kikol had a 210 game. For the Presidents T. Bolka had a 578 series which included a 234 game high for the week. R. Lisch had a 543 series with a 202 game. The Hawks took over third place in the team three high and high single games by scores of 2556 and 926.

(Continued on page 3)

Lodge 226 Annual Meeting

WINDSOR HTS, W. Va.

Notice to all members of Lodge No. 226 of Windsor Heights, W. Va. to be sure and attend the yearly meeting first Sunday in December to discuss the lodge duties also election of new officers. The older members say it is time for the younger generation to take over so all you members be sure to attend so that maybe we can turn it into an English speaking lodge. Try and bring a new member for this meeting. Let's close the year of 1939 with a bang.

Sister Mary Matyskiela has started by bringing five new juvenile members last meeting. Keep up the good work Mary. We have one sick member on our list, Bro. Frank Kolenc Sr., so all you members pay Brother Frank a visit which I am sure he will welcome.

Sister Josephine Hribar is vacationing in Carrollton, Ohio, staying at the home of Mr. and Mrs. Morrell. That's all, ni nič več.

A proud member

Smiles
litate the secretary in making out the yearly report.

Be at our Fall dance November 18 and at our final meeting of the year on December 7.

Mary E. Novak,
7310 Vincennes Ave.

Utopians Meeting

Members of lodge "Utopians" are urged to attend the next meeting which will be held next Monday Nov. 20 in the Library of the Slovene Workmen's Home, Waterloo Rd.

Since there are only two meetings left this year, let's all be present at this meeting and transact as much of our business as possible. For as you all know that the December meeting will be fully occupied by the election of officers and a social afterwards.

Elsie Pucel, Sec'y

UNITED LODGES OF CLEVELAND

CLEVELAND, O.—The representatives of the above named group are requested to attend the meeting which will be held Saturday evening Nov. 18 at Slovene National Home. The meeting will be called to order at 7 p.m. sharp. Reason—lodge Slozne Sestre are having a nice old-fashioned chicken dinner for all their friends which a lot of us don't want to miss.

John J. Kikol, Sec'y

